

Onderwerp

Start planologische procedure Hof van Holland/Woenderskamp

Programma
Grondbeleid

BW-nummer

Portefeuillehouder
B. Velthuis

Samenvatting

Op 30 maart jl. heeft de raad de GREX Waalsprong 2016 en Ambitiedocument Hof van Holland/ Broodkorf Woenderskamp besproken. Voor het gebied Hof van Holland/ Woenderskamp wordt uitgegaan van de ontwikkeling van een wijkwinkelcentrum in combinatie met andere economische en maatschappelijke voorzieningen, parkeren en woningen. Om dit programma van een bouwtitel te voorzien, moeten er één of meerdere bestemmingsplannen worden opgesteld. Tevens moet de m.e.r. procedure doorlopen worden.

Directie/afdeling, ambtenaar, telefoonnr.
OB10, Ewald van Petersen, 2602

Datum ambtelijk voorstel
28 juni 2016

Registratienummer
D161212260

De Notitie Reikwijdte & Detailniveau MER Hof van Holland/ Woenderskamp vormt de eerste stap in de m.e.r-procedure. Deze notitie wordt nu vrijgegeven voor publicatie en inspraak.

Ter besluitvorming door het college

De Notitie Reikwijdte & Detailniveau als kader voor de nog op te stellen MER Hof van Holland/ Broodkorf Woenderskamp, vast te stellen en vrij te geven voor publicatie en inspraak.

Paraaf Datum
akkoord

Steller
Ewald van Petersen

☒ Alleen ter besluitvorming door het College

Besluit B&W d.d. 5 juli 2016

nummer: 3.11

☒ Conform advies

☐ Aanhouden

☐ Anders, nl.

Paraaf Datum
akkoord

Bestuursagenda

Portefeuillehouder

1 Probleemstelling

Op 30 maart j.l. heeft de raad de GREX Waalsprong 2016 en Ambitiedocument Hof van Holland/ Broodkorf Woenderskamp besproken. Voortbordurend op de door de raad in mei 2013 vastgestelde Ontwikkelstrategie Waalsprong 2013 wordt voor het gebied Hof van Holland uitgegaan van de ontwikkeling van een wijkwinkelcentrum in combinatie met andere economische en maatschappelijke voorzieningen, parkeren en woningen.

Het ambitiedocument is de eindrapportage van fase 3 van de planvorming, waarin het ontwikkelconcept voor Hof van Holland (fase 2) is uitgewerkt tot een kader voor de verdere ontwikkeling. Het ambitiedocument is de voorloper van de formele juridisch-planologische procedure. Bij de totstandkoming van het ambitiedocument zijn belanghebbenden en omwonenden intensief betrokken.

De gemeente Nijmegen wil nu een start maken met formele juridisch-planologische basis voor de stedelijke ontwikkeling van Hof van Holland. Voorafgaand aan het opstellen van de benodigde bestemmingsplannen, moet de m.e.r. procedure doorlopen worden. De (concept-)Notitie Reikwijdte & Detailniveau (bijlage 1) vormt de eerste stap in de m.e.r.-procedure.

2 Juridische aspecten

De procedure die gevolgd moet worden voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) is vastgelegd in de Wet Milieubeheer. Een eerste stap in deze procedure is het melden van de intentie een m.e.r. te voeren, hetgeen kan worden neergelegd in een (concept-)Notitie Reikwijdte & Detailniveau. In dit document is aangegeven welke milieueffecten onderzocht zullen worden in de MER en tot welk detailniveau. Hierover wordt advies gevraagd aan een aantal wettelijke adviseurs. Daarnaast wordt door middel van een kennisgeving een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk of mondeling hun inspraakreactie naar voren te brengen

3 Doelstelling

- Uitvoering van de door raad in mei 2013 vastgestelde Ontwikkelstrategie Waalsprong mogelijk maken voor het gebied Hof van Holland/ Woenderskamp
- Verder invulling geven aan het Ambitiedocument Hof van Holland-Broodkorf Woenderskamp

4 Argumenten

Het bestemmingsplangebied Hof van Holland/ Woenderskamp grenst direct aan Natura 2000-gebied (Uiterwaarden Waal/Rijntakken). Als vanwege de in het bestemmingsplan te voorziene activiteiten *mogelijk* significante effecten kunnen worden veroorzaakt binnen het Natura 2000-gebied, kan er op grond van artikel 19j Natuurbeschermingswet een verplichting bestaan om een passende beoordeling op te stellen. Als zo'n verplichting bestaat, bestaat er vanwege artikel 7.2a lid 1 Wet Milieubeheer eveneens een plicht tot het doorlopen van de uitgebreide m.e.r. procedure ("plan"MER).

Deze *mogelijke* significante effecten lijken zich hier voor te doen, in verband met een berekende toename van stikstofdepositie op bepaalde natuuroeltypen in het eerder genoemde Natura 2000 gebied.

Vanwege de voortschrijdende tijd tussen het MER Waalsprong 2003 en de bestemmingsplannen ten behoeve van de ontwikkeling van Hof van Holland, is het verder nodig om te bezien welke relevante wijzigingen in de project-/planomgeving zich hebben voorgedaan. Deze worden in een aanvulling op het MER 2003 beschreven. Bij die aanvulling zal verder worden ingaan op de in het plangebied voorziene dijkverzwaring.

5 Klimaat

In een MER worden milieueffecten afgewogen. Het in beeld brengen van de effecten op klimaat is hier onderdeel van en zal in dit MER zowel op gebied van energie als op gebied van klimaatadaptatie in beeld gebracht worden.

6 Financiën

De kosten voor het doen van onderzoeken worden (voor)gefinancierd uit de gemeentelijke grondexploitatie Waalsprong, deelplan Hof van Holland.

7 Participatie en Communicatie

Voorafgaand aan het opstellen van Notitie Reikwijdte & Detailniveau is - in 3 fasen - een Ambitiedocument opgesteld. Voor elke fase heeft een informatieavond plaatsgevonden. Verder is op 30 maart 2016 het Ambitiedocument ter bespreking aan de raad voorgelegd.

De publicatie van deze Notitie Reikwijdte & Detailniveau vindt plaats op digitale wijze via de gemeentelijke site en via de Staatscourant. Bewoners ontvangen een informatiebrief (bijlage 2). Verder worden de wettelijke adviseurs (waaronder de buurgemeenten) om advies gevraagd. In later stadium (wanneer de MER gereed is en een ontwerp bestemmingsplan ter inzage wordt gelegd) zal een informatieavond volgen.

8 Uitvoering en evaluatie

De inspraakreacties op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau komen aan bod in een op te stellen reactienota. De reacties van de wettelijke adviseurs op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau zullen worden betrokken bij het opstellen van het MER Hof van Holland/ Broodkorf Woenderskamp.

Het besluit tot vrijgave van het ontwerpbestemmingsplan voor tervisielegging wordt bekendgemaakt op de gemeentelijke website en in de Staatscourant. In deze bekendmaking wordt ook gewezen op de mogelijkheid voor een ieder om tegen het ontwerpbestemmingsplan een (digitale) zienswijze in te dienen bij de gemeenteraad. In deze fase kan tegelijkertijd gereageerd worden op het MER. Het ontwerpbestemmingsplan is te raadplegen bij de Informatiebalie in de Stadswinkel van de gemeente Nijmegen, op de gemeentelijke website en op de landelijke website www.ruimtelijkeplannen.nl.

9 Risico

Het opstellen van deze Notitie Reikwijdte & Detailniveau vormt de eerste stap in de te doorlopen m.e.r.-procedure. Het niet opstellen van deze notitie vergroot het risico op vernietiging van het bestemmingsplan.

Notitie Reikwijdte en detailniveau

MER Hof van Holland-Woenderskamp-Broodkorf

Gemeente Nijmegen

Juni 2016

INHOUDSOPGAVE.....	1
1. INLEIDING.....	3
1.1 Aanleiding.....	3
1.2 Waarom een MER?.....	3
1.3 Doel van dit document.....	3
1.4 Het plan- en studiegebied.....	3
1.5 Rolverdeling bevoegd gezag en initiatiefnemer	5
1.6 Leeswijzer	5
2. DOELSTELLING EN ACHTERGROND.....	6
2.1 Aanleiding en doelstelling	6
2.2 Voorgeschiedenis.....	8
2.3 Uitgangspunten.....	9
3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN	11
3.1 Het voornemen.....	11
3.2 Alternatieven en inrichtingsvarianten	11
3.3 Referentiesituatie en Autonome ontwikkelingen	11
4. DETAILNIVEAU EN TE ONDERZOEKEN MILIEUASPECTEN	13
4.1 Mogelijke effecten.....	13
4.2 Beoordelingscriteria en effectbeoordeling	14
4.3 Effectbeperkende maatregelen	15
5. PROCEDURES EN BESLUITVORMING.....	16
5.1 DE M.E.R.-PROCEDURE	16
<i>De procedure in stappen:</i>	16
5.2 Nog te nemen besluiten.....	17
5.3 Informatie en inspraak	17

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Het plangebied Nijmegen Hof van Holland/Woenderskamp-Broodkorf (verder te noemen: Hof van Holland) is een van de laatste grote ontwikkelingsgebieden van de uitbreidingslocatie de Waalsprong waar nog ontwikkelingsbestemmingsplannen voor gemaakt moet worden.

Voor de totale Waalsprong ontwikkeling is in 2003 een MER gemaakt. Daarop is vanwege de gewijzigde verkeersstructuur een aanvulling gemaakt (2007). Het (aangevulde) MER 2003 is aan de ruimtelijke besluitvorming over diverse delen van de Waalsprong ten grondslag gelegd en zal ook dienen als basisdocument voor de ruimtelijke besluitvorming over de Hof van Holland.

Vanwege de voortschrijdende tijd, is het nodig om te bezien welke relevante wijzigingen in de project-/planomgeving zich hebben voorgedaan. Deze worden in een aanvulling op het MER 2003 beschreven. Deze aanvulling zal aldus onder meer ingaan op de in het plangebied voorziene dijkverzwaring, alsmede op de effecten van de voorziene ontwikkelingen op Natura 2000-gebieden. Mede vanwege dat laatste aspect zal de aanvulling het karakter dragen van een nieuwe plan-m.e.r. die de daartoe geëigende plan-m.e.r.-procedure zal doorlopen.

1.2 Waarom een MER?

Voor projecten met mogelijk nadelige gevolgen voor het milieu, kan de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht zijn. Deze procedure heeft tot doel om het belang van milieu en leefomgeving een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Een m.e.r. beschrijft zo objectief mogelijk welke milieueffecten te verwachten zijn wanneer een bepaalde activiteit wordt ondernomen.

De m.e.r.-procedure is wettelijk geregeld in de Wet Milieubeheer en diverse uitvoeringsbesluiten. Er zijn twee mogelijke procedures; de uitgebreide procedure en de beperkte procedure. Wat betreft de stedelijke ontwikkeling in de Waalsprong is op basis van het Besluit milieueffectrapportage in 2003 een MER opgesteld. Die is opgesteld met een vergelijkbare procedure als die welke thans wordt aangeduid met de uitgebreide procedure. Zoals in paragraaf 1.1 aangegeven wordt in het nu op te stellen plan-MER onder meer ingegaan op de relevante wijzigingen in de project-/planomgeving die zich hebben voorgedaan na het MER 2003 (zoals aangevuld in 2007). Voor een plan-m.e.r. geldt de uitgebreide m.e.r.-procedure.

In het kader van de uitgebreide procedure wordt een notitie Reikwijdte en Detailniveau opgesteld.

1.3 Doel van dit document

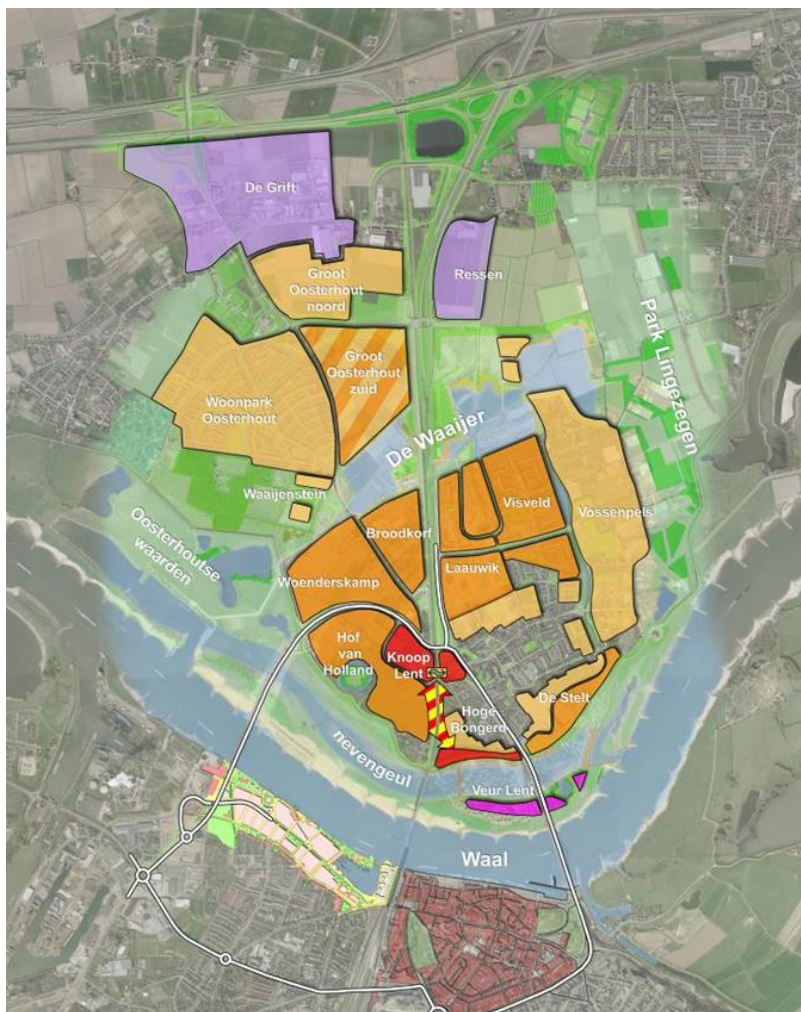
De notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt de eerste stap in de m.e.r.-procedure. Een overzicht van de te doorlopen stappen in de m.e.r.-procedure staat in hoofdstuk 5. Dit document geeft inzicht in de reikwijdte en het detailniveau van het milieuonderzoek dat in het kader van de m.e.r. wordt uitgevoerd en geeft aan op welke vragen het MER antwoord moet geven.

Daarnaast worden met de notitie alle betrokkenen en geïnteresseerde partijen geïnformeerd. Dit document wordt ter inzage gelegd. Iedereen wordt in de gelegenheid gesteld zienswijzen kenbaar te maken. Ook wordt het document voorgelegd aan alle adviseurs en bestuursorganen die op grond van de wet geraadpleegd moeten worden over de reikwijdte en het detailniveau van het m.e.r.

1.4. Het plan- en studiegebied

De gemeente Nijmegen wil in het plangebied Hof van Holland circa 2.900 woningen en circa 40.000 m² BVO commerciële en maatschappelijke ruimten ontwikkelen als onderdeel van de uitbreidingslocatie de Waalsprong.

Het plangebied beperkt zich tot het grondgebied van de gemeente Nijmegen.

Figuur 1: het plangebied als onderdeel van de Waalsprongontwikkeling (bron: Ontwikkelingsstrategie Waalsprong 2013)

Het studiegebied voor de milieueffecten is ruimer dan het plangebied en verschilt per (milieu)aspect, afhankelijk van de mate waarin een effect buiten het plangebied kan optreden. In paragraaf 4.1. wordt hier verder op ingegaan.

Figuur 2 Plangebied situatie mei 2016

1.5 Rolverdeling bevoegd gezag en initiatiefnemer

De gemeente Nijmegen is bevoegd gezag voor het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning. Op basis van de Wet Milieubeheer (artikel 7.7 lid 1 Wm) is de gemeente Nijmegen tevens bevoegd gezag voor het m.e.r.. De gemeente is tevens initiatiefnemer voor het planologisch mogelijk maken van de ontwikkeling van het plangebied Hof van Holland.

Omdat de raad van Nijmegen het bestemmingsplan vaststelt, zou de 'bevoegd gezag' rol per definitie thuishoren bij dit bestuursorgaan. Als gevolg van art. 7.1 lid 4 van de Wet milieubeheer wordt onder bevoegd gezag echter tevens verstaan het bestuursorgaan dat bevoegd is tot het voorbereiden van een plan. De rol van bevoegd gezag voor de plan m.e.r. in een bestemmingsplanprocedure kan daarom, zoals nu het geval is, door het college van burgemeester en wethouders worden verricht.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de doelstellingen en randvoorwaarden voor het initiatief beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de voorgenomen activiteit en mogelijke alternatieven. In hoofdstuk 4 worden de te onderzoeken milieuaspecten beschreven en de manier waarop mogelijke effecten worden beoordeeld. In het laatste hoofdstuk komen de verdere procedures, inspraak en besluitvorming aan de orde.

Het is gebruikelijk om in de stukken die bij een milieueffectrapportage horen de procedure als m.e.r. aan te duiden en het te maken rapport met MER. In deze notitie wordt dat onderscheid dan ook gemaakt.

2. Doelstelling en achtergrond

2.1 Aanleiding en doelstelling

Na een Provinciale locatiekeuze in 1992, de daarop volgende bestuurlijke gemeentelijke herindeling en het vaststellen van de Structuurvisie Land over de Waal is in 1998 de ontwikkeling van de VINEX-locatie de Waalsprong in Nijmegen gestart.

Het programma bedraagt circa 12.000 woningen met bijbehorende voorzieningen, infrastructuur, recreatiegebieden en bedrijventerreinen. Inmiddels zijn circa 4500 van de geplande woningen gebouwd en worden voor de overige plangebieden ontwikkelingsbestemmingsplannen opgesteld.

In het toetsingsadvies voor het MER 2003 stel de commissie:

Vervolgprocedure

In het eerdere toetsingsadvies hield de Commissie er rekening mee dat bij de definitieve besluitvorming over onderdelen van het plan Waalsprong nog aanvullende MER-informatie nodig zou zijn. In het voorliggende MER is nu echter volledig aan het gevraagde in de richtlijnen voldaan. Dat betekent dat in het verdere proces aanvullende informatie alleen nodig is als de plannen zo ingrijpend wijzigen dat ze buiten de gehanteerde bandbreedte in het MER komen waardoor het voorliggende MER er niet meer aan ten grondslag kan liggen. Dat is ter beoordeling aan het bevoegde gezag. Alleen bij planwijzigingen met belangrijke milieugevolgen ligt het voor de hand dat een aanvulling of actualisering van het MER (in een oplegnotitie) bij het ontwerpbesluit ter visie wordt gelegd. Hierover kan de Commissie desgewenst op verzoek van het bevoegde gezag adviseren.

Het planproces voor de Waalsprong zal volgens het MER nog tot na 2010 kunnen duren. In dat verband wijst de Commissie erop dat voor de vaststelling van de laatste bestemmingsplannen de inventarisatiegegevens voor natuur niet meer voldoende actueel zouden kunnen zijn. Dat zal dan moeten worden besproken met het ministerie van LNV.

Een planwijziging waarvan de milieugevolgen onderzocht werden was ten behoeve van het Raadsbesluit over de verkeersstructuur van de Waalsprong in 2007.

Ten behoeve van de planvorming voor Hof van Holland is nagegaan of het programma nog binnen de bandbreedte van het MER 2003 ligt.

Het programma voor het plangebied Hof van Holland behelst:

De bouw van ca. 2.900 woningen

Maximaal 12.000 m² winkelcentrum,

Maximaal 5.000 m² werklocaties

Maximaal 23.000 m² maatschappelijk voorzieningen.

Bijbehorende natte (watersingel) en droge infrastructuur (parkeren, wegen e.d)

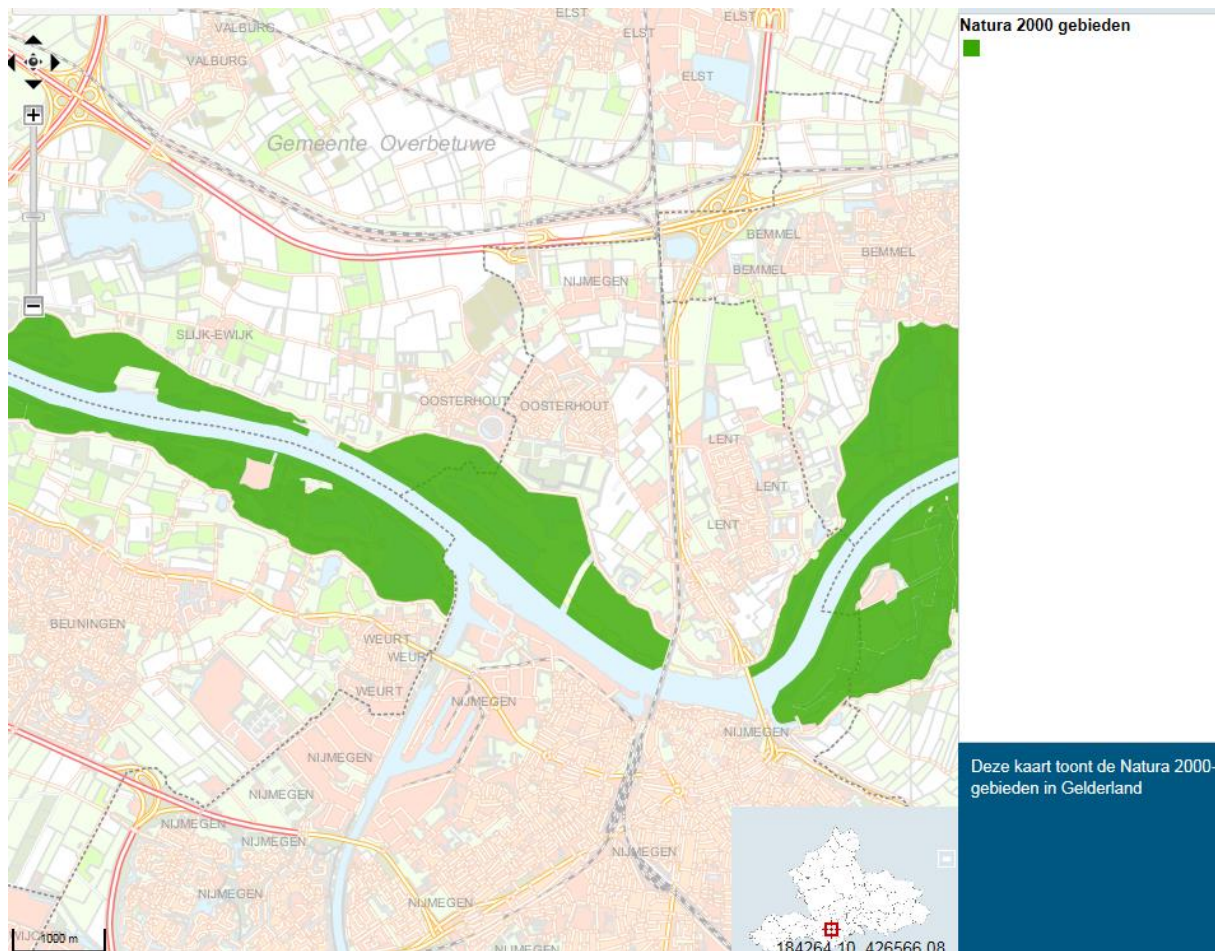
Ingrepen in de dijkzone

Het programma blijft qua vastgoed en voorzieningen binnen de bandbreedte van het in het MER Waalsprong 2003 onderzochte programma.

In dit nu op te stellen MER zal worden onderzocht of de te verwachten milieueffecten van dit programma eveneens vallen binnen hetgeen is beschreven in het MER 2003 en zal zo nodig een aanvullende en/of geactualiseerde effectbeschrijving worden gegeven. In ieder geval zal aandacht worden besteed aan de aspecten Natura 2000 en de dijkverbetering (Oosterhoutse dijk).

Grenzend aan Natura 2000 gebied.

Het bestemmingsplangebied Hof van Holland grenst direct aan Natura 2000-gebied (Uiterwaarden Waal/Rijntakken).

Figuur 3 nabijgelegen Natura 2000 gebieden (bron: Provincie Gelderland)

Onderzoek significante effecten vanwege stikstofdepositie

De ontwikkelingen in het plangebied zullen naar verwachting een zeer geringe stikstofdepositiebijdrage hebben op het Natura 2000-gebied. De regelgeving inzake de programmatische aanpak stikstofdepositie ziet niet op bestemmingsplannen. Jurisprudentie over de vraag of en zo ja op welke wijze bij de totstandkoming en vaststelling van bestemmingsplannen aansluiting kan worden gezocht bij vorenbedoelde regelgeving, laat nog op zich wachten. In het op te stellen MER zal daarom een passende beoordeling worden opgenomen waarin wordt bezien of de stikstofdepositietoename tot significante effecten kan leiden c.q. de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied kan aantasten.

Dijkverbetering (Oosterhoutse dijk)

Waterschap Rivierenland zal in het kader van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP) voor het traject Wolferen-Sprok een dijkverbeteringsplan maken. Voor dit dijkverbeteringsplan zal een aparte procedure met bijbehorende milieueffectrapportage gevoerd worden. Los van de integrale dijkverbetering, wordt voor de Oosterhoutse dijk ter hoogte van de ontwikkelingsgebieden Woenderskamp en Hof van Holland al wel voorzien in een op korte termijn door te voeren dijkverbetering. Dat zal in een zodanige vorm moeten geschieden dat de gemeentelijke wens om zo dicht mogelijk op de dijkvoet te kunnen bouwen, kan worden gerealiseerd.

In dit MER zal los van het HWBP-programma, in nauwe samenspraak met het waterschap, worden bezien hoe de dijkversterking kan worden vormgegeven in samenhang met de mogelijke ruimtelijke inrichting van het direct aan de dijk grenzende gebied. Doel daarvan is ook om aan te tonen dat de beoogde planontwikkeling het integrale dijkverbeteringsplan niet zal kunnen frustreren waardoor er geen reden is om de planontwikkeling nabij de Oosterhoutse dijk aan te houden in afwachting van het dijkverbeteringsplan voor het totale dijktracé.

Doelstelling

Zoals hiervoor aangegeven, zal in het kader van de onderhavige plan-m.e.r. worden gezien welke onderwerpen uit het MER 2003 aanvulling behoeven dan wel dienen te worden geactualiseerd. Dat betekent onder meer dat aandacht wordt besteed op de binnen het plangebied Hof van Holland voorziene dijkverzwaring, alsmede op de eventuele externe werking op Natura 2000-gebieden. Nu er is gekozen om het onderzoek via de plan-m.e.r.-regelgeving te laten verlopen, zal voorts aandacht worden geschonken aan alternatieven. Onderzocht zal worden hoe de milieueffecten van de verschillende planinvullingen plangebied zich tot elkaar verhouden zodat het bevoegd gezag een afgewogen besluiten over deze planontwikkeling kan maken.

2.2 Voorgeschiedenis

In het Structuurplan "het land over de Waal" (1996) is het hele plangebied aangewezen als woongebied, opgenomen in de ontwikkeling van de Waalsprong. De ontwikkeling is als centrumgebied vermeld in het Voorkeursmodel Waalsprong van 2003. Daarin wordt het centrum van de Waalsprong naar de rivier verschoven, conform het alternatief "Stad aan de rivier". Voor de Waalsprongontwikkeling is in 2003 een MER opgesteld.

Overige opmerkingen over het MER 2003

Hoewel de Commissie slechts op onderdelen vroeg om een aanvulling op en verbetering van het MER Waalsprong uit 2002, heeft de initiatiefnemer ervoor gekozen een geheel nieuw MER te maken. Wanneer het oude naast het nieuwe MER wordt gelegd, blijkt dat een goede keuze te zijn geweest.

Het nieuwe MER is uitstekend leesbaar. De consequente opbouw en redactie van de bijlagenrapporten maken het geheel zeer inzichtelijk. Er is ruim aandacht besteed aan de accenten en vraagpunten die uit de inspraak naar voren zijn gekomen. In de ogen van de Commissie is er met dit MER een belangrijke kwaliteitsslag gemaakt.

Mede daardoor is het plan voor de Waalsprong ook verder uitgekristalliseerd en gerijpt. Dat komt bijvoorbeeld goed tot uitdrukking in de aanbevelingen uit het bijlagerapport Stadslandschap die duidelijk een rol spelen bij de onderbouwing van het voorkeursalternatief.

Het MER zal nog meerdere jaren moeten dienen als onderbouwing van besluiten over diverse bestemmingsplannen en vergunningen. Ook voor die plannen zal het nuttig blijken dat de belangrijkste keuzepunten goed op een rij staan. In de bijlagenrapporten over natuur staan bijvoorbeeld diverse behartigenswaardige aanbevelingen voor de latere inrichting van de deelplannen.

De nog op te stellen MER'en voor de Tweede Stadsbrug en de mogelijke dijkverlegging bij Lent kunnen bovendien op de uitgebreide gegevens uit het MER Waalsprong (in het bijzonder de bijlagerapporten over water, verkeer en hinder) voortbouwen.

Figuur 4: conclusie uit het toetsingsadvies van de Commissie voor de MER op het MER 2003

Voor de ontwikkeling van de hoofdverkeersstructuur van de Waalsprong is in 2004 het MER Stadsbrug opgesteld en in 2006 de MER aanvulling verkeersstructuur. De Raad heeft de verkeersstructuur van de Waalsprong in 2007 in een Raadsbesluit vastgelegd. Met deze besluiten zijn de Stadsbrug de Oversteek en de Graaf Alardsingel aangelegd die de hoofdverkeersstructuur in het plangebied bepalen.

In 2007 is het Ontwikkelingsbeeld Waalsprong opgesteld. Voor het plangebied werd de volgende ambitie uitgesproken:

"De Citadel als intensief, multifunctioneel en hoogstedelijk centrumgebied vanaf Knoop Lent tot aan de Waal tegenover het Centrum en het Waalfront. Hier zijn maar liefst 3000 woningen gepland voor een deel in hoogbouw en in een maximale mix met veel niet-woonfuncties (vergelijkbaar met de binnenstad). Het stedenbouwkundig beeld ging uit van een samenhangend eindbeeld in modernistische bouwstijlen."

In 2010 is het bestemmingsplan Ruimte voor de Waal met bijbehorend MER vastgesteld. In dit bestemmingsplan is de inrichting van het uiterwaardengebied direct grenzend aan het plangebied vastgesteld en is binnen het plangebied de doorgang van de watersingel onder het spoor door vastgelegd.

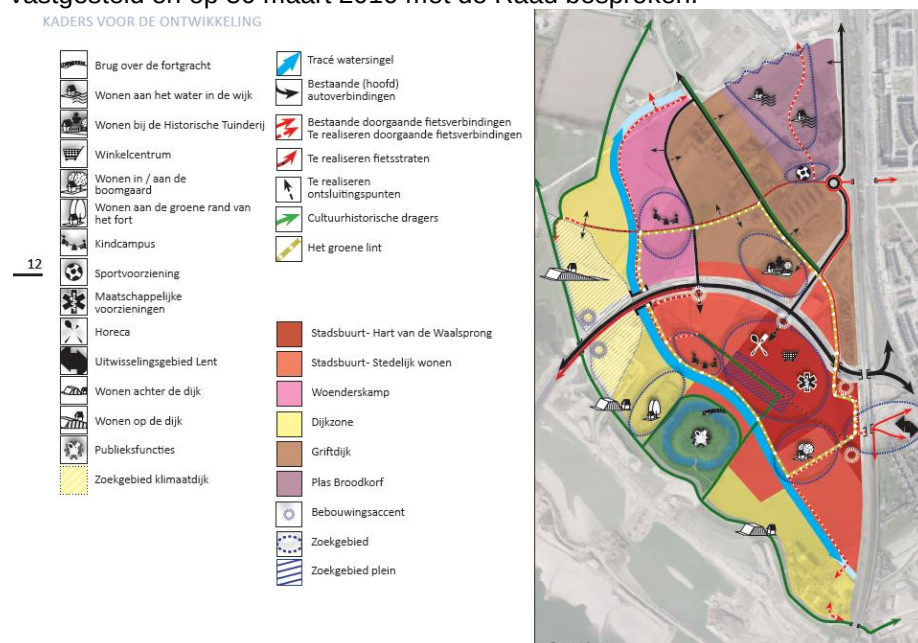
In dit MER is de Waalsprongontwikkeling als autonome ontwikkeling meegenomen. In de Passende Beoordeling zijn onder meer de effecten van toegenomen recreatie vanuit het plangebied in de uiterwaarden meegewogen en is de inrichting van het gebied Ruimte voor de Waal hierop aangepast.

In mei 2013 heeft de raad de Ontwikkelstrategie Waalsprong 2013 vastgesteld. De in het Ontwikkelingsbeeld vastgelegde ambitie is bijgesteld. Ten aanzien van Hof van Holland wordt aangegeven: “De ambitie is nu (...) een wijkwinkelcentrum te ontwikkelen (...) in combinatie met andere economische en maatschappelijke voorzieningen, parkeermogelijkheden en woningen. We gaan daarbij uit van een mix van eengezinswoningen en (huur) appartementen in kleine complexen in een hogere dichtheid. Op wat grotere afstand van de knoop ligt de toekomstige wijk Hof van Holland. Hier zal worden gebouwd in minder hoge dichtheden.

2.3 Uitgangspunten

Ambitiedocument

In maart 2016 heeft het College het ambitiedocument Hof van Holland, Broodkorf en Woenderskamp vastgesteld en op 30 maart 2016 met de Raad besproken.

Figuur 5: essentiekartaal ambitiedocument Hof van Holland

Het ambitiedocument is de eindrapportage van fase 3 van de planvorming, waarin het ontwikkelconcept voor Hof van Holland (fase 2) is uitgewerkt tot een handelingskader voor de verdere ontwikkeling. Het ambitiedocument is de voorloper van de formele juridisch-planologische procedure. Het gaat uit van het bundelen van wonen, werken winkels en maatschappelijke voorzieningen in het hart van de Waalsprong. Bij de totstandkoming van het ambitiedocument zijn belanghebbenden en omwonenden intensief betrokken.

Over de ontwikkeling van Hof van Holland-Woenderskamp-Broodkorf is reeds veelvuldig contact geweest met betrokken partijen om de waterstaat- en waterhuishoudkundige belangen te combineren met de gebiedsontwikkeling in de Waalsprong. Met deze gebiedsontwikkeling wordt o.a. inhoud gegeven aan de realisatie van de forse woningbouwopgave in de stad en regio. Tempo voor de gebiedsontwikkeling in de zuid(west)rand van Waalsprong is geboden gezien de huidige woningbehoefte en nieuwe ontwikkelingen.

Ruimtelijke invulling dijktraject

De Oosterhoutsedijk aan de westgrens van Hof van Holland ligt naast het recent opgeleverde dijkverleggingsproject Nijmegen Ruimte voor de Waal.

In het recent vastgestelde Ambitiedocument voor Hof van Holland zijn de ambities voor dit plangebied te lezen. In het kort gaat het erom een nieuw uniek woonmilieu te creëren waarbij de woningbouw optimaal gebruik maakt de kwaliteiten van de uiterwaarden / rivierpark, met als titel Waalsprong aan de Waal. Tegelijkertijd heeft het Waterschap Rivierenland een opgave om de waterkering te versterken en klaar te maken voor de toekomst. Dat betekent dat de faalmechanismen die uit de nadere veiligheidsanalyse (zijn ge)komen, moeten worden opgelost (combinatie zijn van maatregelen tegen piping, met dijkverhoging en maatregelen voor het verbeteren van de stabiliteit). De gemeente Nijmegen en Waterschap Rivierenland hebben uitgesproken meerwaarde te creëren in beide ambities en elkaars belangen te verenigen. Het is een bijzondere opgave die maatwerk vereist. Een opgave waarmee de gemeente Nijmegen en het Waterschap zich samen op de kaart (kunnen) zetten en die recht doet aan de uniekheid van het gebied en het direct grenzende dijkverleggingsproject. Een opgave die ook snelheid vraagt gezien de ontwikkelopgave voor dit gebied en de urgentie van de dijkversterking binnen het HWBP.

Beide overheden hebben in een aantal workshops en overleggen al een aantal opties verkend en zijn gekomen tot een voorkeursscenario, namelijk een combinatie van een kwelscherm en een klimaatdijk of bebouwbare dijk. Deze combinatie van maatregelen is de basis, maar er is ruimte voor innovatieve ideeën om snel, voortvarend en duurzaam resultaten te boeken.

Doel is om snel (2018-2019) te komen tot een unieke dijk met een uniek woongebied. Van belang voor de gewenste oplossing is dat deze recht doet aan de toekomstige waterveiligheidsnormen (veilige, duurzame dijk) en tegelijkertijd de beste kansen biedt voor de ontwikkeling van de woongebieden daarachter (zo dicht mogelijk op/nabij de dijk, gebruik makend van het rivierpark) .

3. Voorgenomen activiteit en alternatieven

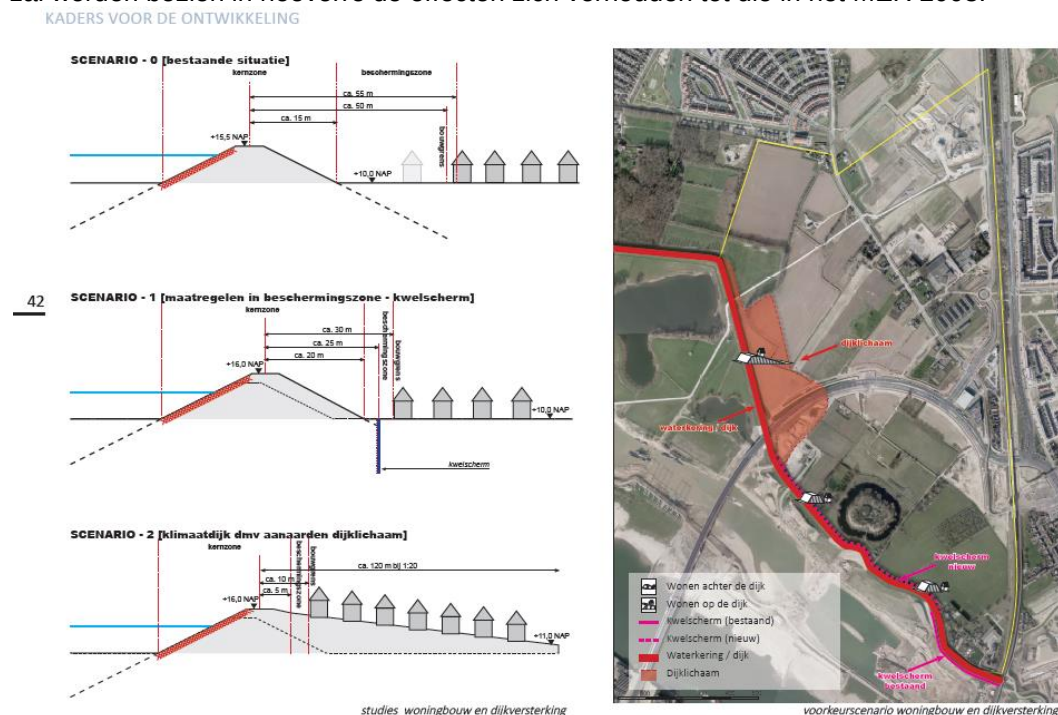
3.1 Het voornemen

Vanwege de voortschrijdende tijd tussen het MER Waalsprong 2003 en de bestemmingsplannen ten behoeve van de ontwikkeling van Hof van Holland, is het nodig om te bezien welke relevante wijzigingen in de project-/planomgeving zich hebben voorgedaan. Deze worden in een aanvulling op het MER 2003 worden beschreven. Die aanvulling geschiedt middels een nieuwe MER. Daarin zal onder meer ingaan op de in het plangebied voorziene dijkverzwaring, alsmede op de effecten van de voorziene ontwikkelingen op Natura 2000-gebieden.

3.2 Alternatieven en inrichtingsvarianten

Voor het plangebied is een ambitiedocument opgesteld. De essentiekaart van dit ambitiedocument is opgesteld aan de hand van een afweging van drie mogelijke ontwikkelmodellenⁱⁱ. De milieueffecten van deze ontwikkelingsmodellen en van de uiteindelijk gekozen voorkeursvariant worden op hun milieueffecten beoordeeld, waarbij wordt bezien in hoeverre die effecten zich verhouden tot die in het MER 2003.

Daarnaast zijn in het ambitiedocument voor de invulling van de dijkzone drie scenario's beschreven. In het MER zullen de milieueffecten van deze scenario's in beeld gebracht worden, waarbij het scenario 1 aangevuld wordt met een scenario waarin kwel wordt opgevangen in een terpenlandschap. Ook hier zal worden bezien in hoeverre de effecten zich verhouden tot die in het MER 2003.

Figuur 6: alternatieven voor ruimtelijke invulling dijkzone (Bron: Ambitiedocument Hof van Holland)

Ten behoeve van de Passende Beoordeling geldt het scenario 2 als het scenario met in potentie de grootste effecten (worst-case scenario) omdat in dit scenario de bebouwing hoger ligt en dichter tot aan de dijk kruin gerealiseerd wordt en het plan daarmee meer invloed op het Natura 2000 gebied zou kunnen hebben.

3.3 Referentiesituatie en Autonome ontwikkelingen

De referentiesituatie wordt opgesteld om de milieueffecten van het voornemen en de mogelijke alternatieven te kunnen beoordelen en vergelijken.

Hierbinnen zal nader onderscheid worden gemaakt in:

a. De huidige situatie

Hierbij gaat het om de feitelijke situatie in het plangebied.

Figuur 7: straatnamen in en om het plangebied

b. Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling is de ontwikkeling die zeker plaats zal vinden binnen de bestaande mogelijkheden en geldende wet- en regelgeving.

In het MER zal niet alleen beschreven worden wat de huidige toestand van het onderzoeksgebied is, maar ook welke autonome ontwikkelingen er in en nabij het gebied voorzien zijn en wat hun relatie tot de voorgenomen activiteit is.

Autonome ontwikkelingen betreffen hier:

Uitvoering van het al in bestemmingsplannen vervatte deel van de Waalsprongontwikkeling, In de directe omgeving van het plangebied gaat het om:

- de uitvoering van Bestemmingsplan Landschapszone waarin onder meer de ontwikkeling en inrichting van Park Waaijensteijn, de ontzanding en aanleg van recreatiegebied de Waaijer bestemd zijn;
- uitvoering van het bestemmingsplan Groot Oosterhout (met name ontwikkeling van het plandeel De Grote Boel) en uitvoering geven aan het raadsbesluit “Afronding hoofdstructuur wegen westflank Waalsprong”
- Oosterhoutse Waarden. Binnen het natuurontwikkelingsproject Oosterhoutse Waarden wordt de herinrichting van de Oosterhoutse Waarden gerealiseerd. De herinrichtingswerkzaamheden in het laagdynamische deel zijn klaar. Wat resteert is de aanleg van natuuroevers in de plassen, het hoogdynamisch deel.
- Woningbouwontwikkeling Waalfront in het kader van bestemmingsplan Waalfront en bestemmingsplan Brugkwartier.

De besluitvorming rond de dijkverbetering Wolverden-Sprok (waarbinnen in het plangebied Hof van Holland de Oosterhoutse dijk valt) is onvoldoende concreet om in dit proces mee te nemen als autonome ontwikkeling.

4. Detailniveau en te onderzoeken milieuaspecten

4.1 Mogelijke effecten

Bepalen effecten

In een MER wordt voor ieder alternatief onderzocht wat het (milieu)effecten zijn. Per thema wordt aangegeven welke optimalisatiemogelijkheden (compenserende of mitigerende maatregelen) er zijn om de alternatieven te optimaliseren en eventuele negatieve milieueffecten te beperken. Een overzicht van criteria is weergegeven in tabel 4.1.

Het studiegebied (zie ook paragraaf 1.4) verschilt per effect en hangt af van de reikwijdte van de te behandelen effecten. In het MER zal per effect beargumenteerd worden hoe het studiegebied begrensd is.

Beoordelingskader

Op basis van het voornemen van de gemeente kunnen verschillende milieueffecten op verschillende milieuaspecten worden verwacht. De effecten van de activiteiten die op basis van de bestemmingsplan(nen) mogelijk kunnen zijn, worden vergeleken met de referentiesituatie en beoordeeld middels een expert judgement.

Dit houdt in dat de effecten van de mogelijkheden die de op te stellen bestemmingsplan(nen) bieden ten opzichte van de referentiesituatie kwalitatief worden vastgesteld.

Met betrekking tot luchtkwaliteit, geluid en grondwaterstroming zal de beoordeling kwantitatief plaatsvinden.

In paragraaf 4.2 staat aangegeven op welke aspecten de eventuele realisatie van de verschillende activiteiten voor zover nu bekend, effect kan hebben (positief of negatief).

Wanneer geen sprake is van niet wenselijke milieueffecten van het voornemen zal worden bepaald of het uitwerken van een alternatief toch wenselijk is.

Niet alle activiteiten zullen echter effect hebben op de verschillende aspecten. Dit zal in het planMER worden beschreven. In het planMER worden sommige aspecten uitgesplitst in deelaspecten.

Het aspect natuur zal bijvoorbeeld worden beoordeeld op externe werking door:

- stikstofdepositie;
- geluid;
- licht;
- verstoring.

Kortom, de tabel geeft (een aanzet tot) het beoordelingskader waarop de effectbepaling zal worden gebaseerd. Dit beoordelingskader zal in het MER definitief gemaakt worden naar aanleiding van inspraak en adviezen op de notitie Reikwijdte en Detailniveau.

te onderzoeken milieuaspecten

• **Natuur;** Bij de bestemmingsplanprocedures worden de effecten van de ontwikkeling op flora en fauna in beeld gebracht. Naast effecten op specifieke soorten en de EHS worden ook de eventuele significante effecten op de Natura2000-gebieden, Gelderse Poort en Uiterwaarden Waal in beeld gebracht. Omdat significant negatieve effecten op het Natura2000-gebied Gelderse Poort en Uiterwaarden Waal niet kunnen worden uitgesloten, wordt een passende beoordeling opgesteld.

• **Luchtkwaliteit en Stikstofdepositie:** de bijdrage van de ontwikkelingen in het plangebied aan de stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitats in nabijgelegen Natura 2000 gebieden.

• **Geluid:** Verkeer op de dijk en in de directe nabijheid daarvan kan verstoring van de nabijgelegen Natura 2000 gebieden veroorzaken.

- **Licht:** Bebouwing aan de dijk en verkeer op de dijk kan lichthinder op de nabijgelegen Natura 2000 gebieden veroorzaken.

• **Landschap;** De gebiedsontwikkeling zal impact hebben op het omliggende landschap.

• **Cultuurhistorie en archeologie;** In het MER wordt op kwalitatieve wijze aangegeven of verwacht wordt dat er archeologische waarden in de bodem aanwezig zijn en wat de belangrijkste effecten op cultuurhistorische waarden zijn. Hierbij wordt de eventuele extra ontsluiting aan de noordzijde van het Fort Hof van Holland op cultuurhistorische aspecten beoordeeld.

- **Klimaat** invloed van de planontwikkeling op energiehuishouding met een doorkijk op duurzame energieopwekking voor energieneutrale woningen en het opladen elektrische voertuigen; ruimte voor klimaatadaptatie.

• **Bodem en waterhuishouding;** het veranderde grondgebruik en stedenbouwkundige indeling van de dijkzone kunnen leiden tot effecten op bodem en waterhuishouding.

• **Veiligheid en infrastructuur;** Voor de onderzoekslocatie wordt inzichtelijk gemaakt met welke veiligheidsaspecten rekening gehouden moet worden en wat eventuele effecten zijn. In het MER wordt een overzicht van de bestaande regelgeving en richtlijnen gegeven en worden de consequenties inzichtelijk gemaakt.

- **Gezondheid:** Gezondheid werd voorheen vooral beperkt en impliciet in beeld gebracht binnen de hinderthema's van milieu. In dit MER zal het aspect expliciet in beeld worden gebracht op een drietal thema's die in paragraaf 4.2 worden benoemd.

4.2 Beoordelingscriteria en effectbeoordeling

Aspecten	Beoordelingscriteria	Effectbeoordeling
Natuur	- Beschermde gebieden (Natura 2000 en EHS) - Beschermde soorten - Ecologische relaties	Kwalitatief (gebieden) en kwantitatief (soortbescherming)
Stikstofdepositie	-gevolgen voor natuurdoeltypen uit overbelaste, voor stikstof gevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied	Kwantitatief (met Aeries berekening)
Geluid;	-invloed op fauna	Kwantitatief (verkeersmilieu model)
Licht	- uitstraling richting Natura 2000 gebieden	Kwalitatief
Landschap	- Invloed op landschappelijke structuren	Kwalitatief
Cultuurhistorie en archeologie	- Aantasting en behoud cultuurhistorische waarden; belevingswaarde - Aantasting en behoud archeologische waarden	Kwalitatief
Klimaat	- energie - klimaatadaptatie	Kwalitatief
Bodem en waterhuishouding	- bodemverontreiniging en grondstromen - toetsing aan uitgangspunten waterhuishouding WIW 2009 - grondwaterstroming (kwantitatief)	Kwantitatief en Kwalitatief
Veiligheid en infrastructuur	- mogelijkheden tot maatwerkoplossingen dijkverbetering	Kwalitatief
Gezondheid	- positieve gezondheidseffecten binnen het plan (inrichting en locatiekeuzes) - negatieve gezondheidseffecten binnen het plan (cumulatie van milieueffecten) - bewustwording	Kwalitatief

De effecten worden in het MER in een 5-puntsschaal gepresenteerd. De effecten worden gewogen ten opzichte van de autonome situatie. Hierbij wordt van de volgende schaal uitgegaan:

Score	Beoordeling
--	Sterk negatief effect
-	Negatief effect
0	Neutraal effect of niet van toepassing
+	Positief effect
++	Sterk positief effect

In het MER wordt per effect toegelicht hoe het onderscheid tussen de scores bepaald wordt.

4.3 Effectbeperkende maatregelen

In het MER wordt een beschrijving opgenomen van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen.

Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek wordt in het MER een beschrijving gegeven van de mogelijke maatregelen die kunnen worden genomen om de effecten te beperken. Indien aan de orde, wordt gekeken hoe (een deel van) de betreffende maatregelen kunnen worden opgenomen in de regels van de bestemmingsplannen.

5. Procedures en besluitvorming

5.1 De m.e.r.-procedure

Het voornemen om een plan te gaan opstellen moet op een geschikte wijze openbaar worden aangekondigd. Hierop kan iedereen inspreken. Deze kennisgeving wordt gedaan door het bevoegd gezag.

De procedure in stappen:

1. Notitie reikwijdte en detailniveau

De procedure van een milieueffectrapportage (m.e.r.) vereist verder dat, voordat een milieueffectrapport wordt opgesteld, partijen worden geraadpleegd over de aanpak van het m.e.r.-onderzoek (de reikwijdte en het detailniveau). Het is gebruikelijk hiertoe een document (concept-notitie Reikwijdte en Detailniveau) ter inzage te leggen, zodat iedereen daarop zijn zienswijze kan geven. Ook worden betrokken overheden en wettelijk adviseurs geraadpleegd.

De notitie is weliswaar vormvrij, maar dient voldoende informatie te bevatten zodat de adviseurs en belanghebbenden redelijkerwijs begrijpen wat de inhoud en de opzet van het op te stellen MER gaat worden.

Advisering door de commissie voor de m.e.r. op de concept notitie Reikwijdte en Detailniveau is facultatief. De gemeente heeft ervoor gekozen geen vrijwillig advies aan te vragen, vanwege het feit dat vanaf het begin van het proces aandacht is voor onderzoek, participatie, communicatie en geïntegreerde belangenafweging, waardoor de milieufafweging een centrale plek heeft in het opstellen van de bestemmingsplannen. Verder heeft de commissie in de eerder aangehaalde citaten aangegeven dat het MER 2003 in beginsel een toereikende MER voor alle ontwikkelingen binnen Waalsprong vormt.

Het resultaat van de eerder genoemde raadpleging wordt neergelegd in een (definitieve) notitie Reikwijdte en Detailniveau, waarin wordt aangegeven hoe met de ontvangen reacties rekening wordt gehouden. Zo is voor iedereen duidelijk wat de uitgangspunten zijn voor het m.e.r. Op basis van deze notitie wordt vervolgens het onderzoek gedaan en een eindrapport, het MER, opgesteld.

2. Opstellen MER

Een MER moet in elk geval bevatten/beschrijven:

- het doel van het project;
- een beschrijving van het project en de 'redelijkerwijs in beschouwing te nemen' alternatieven, zowel (bijvoorbeeld) qua ligging als qua uitvoeringswijze;
- welke plannen er eerder voor deze activiteit zijn vastgesteld en welke alternatieven daarin waren opgenomen;
- voor welk(e) besluit(en) het MER wordt gemaakt en welke besluiten met betrekking tot het project al aan het m.e.r. vooraf zijn gegaan;
- een beschrijving van de 'huidige situatie en de autonome ontwikkeling' in het plangebied;
- Welke gevolgen het project en de alternatieven hebben voor het milieu en een motivering van de manier waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven en een vergelijking van die gevolgen met de 'autonome ontwikkeling';
- effectbeperkende c.q. mitigerende maatregelen;
- leemten in kennis;
- een publiekssamenvatting.

3. Openbaar maken van het MER en raadpleging Commissie m.e.r.

Het MER wordt ter inzage gelegd en voor advies verzonden aan de Commissie m.e.r. De terinzagelegging gebeurt in principe gelijktijdig met de terinzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan en eventuele benodigde ontwerpvergunningen.

4. Zienswijzen indienen

Iedereen kan zienswijzen indienen op het MER en de ontwerpbesluiten. De termijn daarvoor is 6 weken.

5. Advies Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. geeft eveneens een advies op de inhoud van het MER (toetsingsadvies) waarbij zij de ingekomen zienswijzen kan betrekken. Eventueel geven de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r. aanleiding tot het maken van een aanvulling op het MER, bijvoorbeeld om een aantal zaken verder uit te diepen of accenten te leggen.

6. Vaststellen plan inclusief motivering

Het bevoegd gezag stelt de definitieve plannen vast en geeft daarbij aan hoe rekening is gehouden met de in het MER beschreven milieugevolgen en wat de overwegingen zijn met betrekking tot de in het MER beschreven alternatieven, de zienswijzen en het advies van de Commissie m.e.r.

7. Bekendmaken plan

De vastgestelde plannen en benodigde vergunningen worden bekendgemaakt; de genomen besluiten worden medegedeeld aan de adviseurs, betrokken overheidsorganen en reclamanten.

Daarna start de fase van een mogelijk beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

8. Evaluatie

Na vaststelling van een m.e.r.-plichtig plan of het nemen van een m.e.r.-plichtig besluit moet het betreffende bevoegd gezag de daadwerkelijke milieugevolgen van de uitvoering van de voorgenomen activiteit onderzoeken.

5.2 Nog te nemen besluiten

Voordat met de uitvoering van de voorgenomen activiteiten kan worden begonnen zijn er nog verschillende besluiten nodig. Voor het planologisch mogelijk maken van de gebiedsontwikkeling is een nieuw ruimtelijk kader (in dit geval het bestemmingsplan) nodig in het kader van de Wro. Op grond van onder andere het MER zal hierover een besluit genomen worden.

Voor de aanleg van de gebiedsontwikkeling en bijbehorende gebiedsontwikkeling zijn omgevingsvergunningen nodig, waarin vergunningen voor diverse aspecten zijn opgenomen (bouw, milieu, etc.). Mogelijk is een vergunning in het kader van de Natuurbeschermingswet, een Waterwetvergunning of een ontheffing op grond van de Flora en Faunawet nodig.

5.3 Informatie en inspraak

Voor dit project zijn er twee formele inspraakmomenten. De eerste inspraakperiode volgt op de publicatie van deze notitie. Het is dan voor ieder mogelijk voorstellen te doen voor aspecten of alternatieven die in het MER aan de orde zouden moeten komen. Tevens wordt de notitie voorgelegd aan de wettelijke adviseurs en de te raadplegen bestuursorganen.

De tweede inspraakperiode vindt plaats tijdens de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan en het bijbehorend MER.

Na verwerking van de zienswijzen zullen de definitieve besluiten worden vastgesteld.

Belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend of die zich keren tegen wijzigingen in het bestemmingsplan door de Raad kunnen beroep instellen bij de Raad van State.

Literatuur:

- MER Waalsprong 2003 gemeente Nijmegen 2003
- toetsingsadvies over het aangevulde MER Waalsprong 2003 13 oktober 2002 commissie voor de milieueffectrapportage
- MER verkeersstructuur Waalsprong 2006
- MER Ruimte voor de Waal 2010
- Raadsbrief Fase 1 aanpak Hof van Holland/Woenderskamp/Broodkorf 31-03-2015 OB10/ D151770513
- Raadsbrief Tussendocument fase 2 Hof van Holland 23-06-2015 OB10/ D151884927
- Raadsbrief Ambitiedocument Hof Van Holland-Broodkorf-Woenderskamp 15-03-2016 OB10/ D161030821

ⁱ Bron: brief aan gemeenteraad dd. 15 maart 2016 , blad 5, raadsstukken bij Ambitiedocument

ⁱⁱ - Raadsbrief Tussendocument fase 2 Hof van Holland 23-06-2015 OB10/ D151884927